

Praktijkexamen Matroos

Studiegids Maart 2022

GrootVaarbewijs.nl
Rijnpatent.nl
MatroosBinnenvaart.nl

Inhoud

1.1 Praktijkopleiding Matroos

1.2 De praktijktoets

1.3 Beoordelingscriteria matroos

2.1 Hoe wordt ik een erkend leerbedrijf ?

3.1 Kwaliteitscontroles UWV, CRKBO, Certiked en ILenT

Accreditaties en erkenningen

www.werk.nl
www.CRKBO.nl
www.certiked.nl
www.ILenT.nl
www.CBR.nl

ISO 9001
ISO 9001 : 2015
gecertificeerd

Skil 5
8711 CN Workum
0515 - 541067
06 - 54278606
info@grootvaarbewijs.nl

A-sponsor van
the Blue Road
duurzaam vervoer over water

Bureau Voorlichting Binnenvaart
www.bureauvoorlichtnenvaart.nl

Inspectie Leefomgeving en Transport
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

1.1 Praktijkopleiding Matroos

Edumar is door het CCV (onderdeel CBR) geaccrediteerd voor het afnemen van het Praktijkexamen Matroos. Met deze route is het mogelijk om met 90 vaardagen, in combinatie met de opleiding, een stempel Matroos in het Dienstboekje te verkrijgen.

Opbouw van de opleiding

De opleiding bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Na inschrijving bouwt de kandidaat 90 vaardagen in het Dienstboekje op.
2. Tijdens deze vaartijd voert de kandidaat diverse praktische werkopdrachten uit
3. Na 90 vaardagen en het uitvoeren van alle werkopdrachten doet de kandidaat nog een afsluitende praktijktoets van ca. 4 uur.

Enkele opmerkingen:

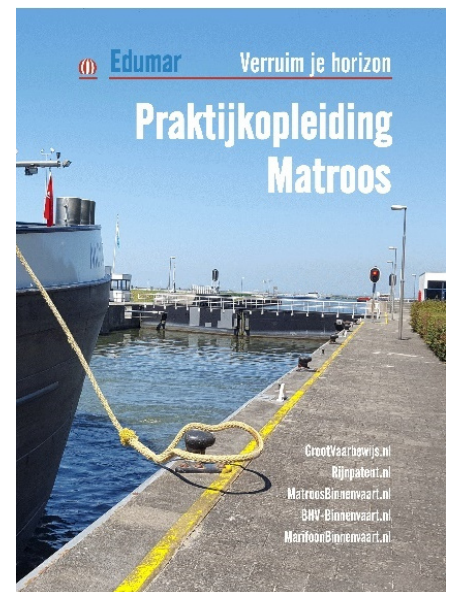
- Na inschrijving, kan de kandidaat een stempel Lichtmatroos in het Dienstboekje laten zetten.
- Er is géén vooropleiding vereist. De opleiding is gericht op praktische vaardigheden die van belang zijn voor het functioneren van een zelfstandig werkende matroos in de Nederlandse binnenvaart.
- De kandidaat oefent de portfolio-opdrachten in de praktijk en laat deze op papier aftekenen door de leermeester (schipper) nadat deze de opdrachten voldoende vindt.

Toelatingseisen:

- Minimum leeftijd van 19 jaar
- In bezit van Dienstboekje
- Er is geen voorkennis vereist
- Werkzaam/gaat werken in de binnenvaart

Invoering nieuwe EU Richtlijn.

Houdt u rekening met wijzigingen!

Kosten:

De opleiding kost € 995,-

Bij dit bedrag is inbegrepen:

- Een papieren werkmap met alle opleidingsinformatie en de praktijkopdrachten
- De reader met praktische uitleg voor de matroos in opleiding
- 12 maanden gebruikmaking van het digitale EdumarOnline platform
- 12 maanden pro-actieve begeleiding van het begeleidersteam van Edumar
- 1 praktijktoets ter afsluiting van de 90 vaardagen en portfolio-opdrachten
- Bewijs van deelname en sticker Lichtmatroos t.b.v. stempel in Dienstboekje

Meerkosten:

- Herexamen praktijktoets (door zakken of no-show) € 450,-
- Verlening EdumarOnline en Begeleiding € 150,- per 12 maanden

BTW tarief

Alle bedragen zijn vrijgesteld van BTW. (0% BTW)

Binnenvaartregeling, CBR en Edumar

De praktijkopleiding matroos is wettelijk verankerd in de binnenvaart regeling. Het CBR wordt in de binnenvaartregeling genoemd als instituut die de verklaring praktijkexamenmatroos mag afgeven. Edumar is door het CBR geaccrediteerd voor het afnemen van het Praktijkexamen Matroos.

De officiële documenten zoals de toetsmatrijs zijn te vinden op de site van het CBR:

<https://www.cbr.nl/nl/beroepsexamens/binnenvaart/praktijktoets-matroos.htm>

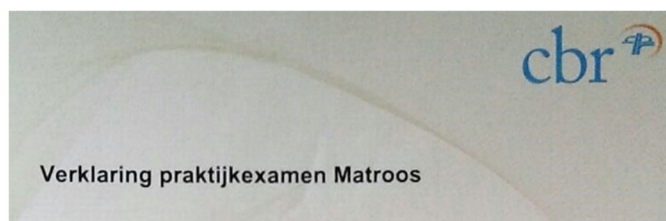
Tijdens de opleiding heeft de kandidaat niet met het CBR te maken maar met Edumar. Edumar zorgt voor de portfolio-opdrachten, uitleg en begeleiding (op afstand) en examinering (eindtoets).

Invoering nieuwe EU Richtlijn.

Houdt u rekening met wijzigingen!

Afronding

Na slagen van het praktijkexamen matroos ontvangt de kandidaat van het CCV (onderdeel CBR) een Verklaring Praktijkexamen Matroos. Met deze verklaring kan de kandidaat bij het SAB de kwalificatie matroos in het dienstboekje laten zetten.

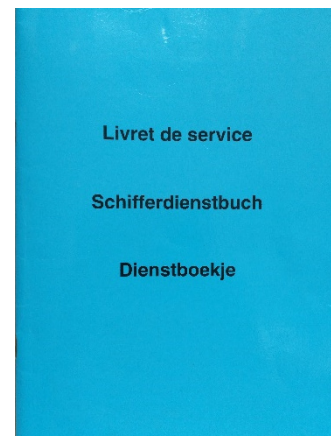

Het Dienstboekje

Het dienstboekje is een persoonlijk document voor bemanningsleden die werkzaam zijn aan boord van een binnenvaartschip. Behalve de schipper (met een groot vaarbewijs) moet ieder lid van de bemanning een geldig dienstboekje hebben.

In het dienstboekje staat:

- Persoonlijke gegevens
- Lichamelijke en geestelijk geschiktheid
- Functie
- Gegevens schepen waarop is gevaren
- Vaardagen

Er wordt onderscheid gemaakt in de volgende niveaus/kwalificaties aan boord:

- deksman (telt niet mee volgens de Wet Vaartijden en Bemanningsterkte Binnenvaart)
- lichtmatroos
- matroos
- volmatroos
- stuurman
- schipper (aantoonbaar door grootvaarbewijs of patent)

Portfolio

Gedurende de zestig dagen vaartijd leert de kandidaat het vak matroos door verschillende werkopdrachten te oefenen. Het vastleggen daarvan gebeurt in een portfolio. De portfolio-opdrachten zitten in de werkmap en worden op papier ingevuld. Op de dag van de eindtoets (examen) wordt het papieren portfolio ingeleverd bij de assessoren. De assessoren controleren of alle opdrachten zijn afgetekend door de leermeester.

Lesmateriaal

Ondersteunend lesmateriaal is online op: www.EdumarOnline.nl

Dit lesmateriaal is ook terug te vinden in de reader matroos die bij deze opleiding hoort.

Edumar heeft het lesmateriaal doorlopend verder ontwikkeld en dat zullen we blijven doen. Er is begrijpelijk en praktisch gericht lesmateriaal ontstaan met veel afbeeldingen voor de matroos in opleiding.

Leermeester en begeleiding Edumar

De praktijkopleiding vindt plaats aan boord van het schip waarop de kandidaat werkt en vaart. Aan boord is een leermeester (meestal de schipper) die de kandidaat het vak aanleert. De portfolio-opdrachten gelden daarbij als leidraad.

De kandidaat en leermeester kunnen altijd contact opnemen met de begeleider van Edumar voor inhoudelijke of organisatorische vragen. De begeleiding vanuit Edumar is op afstand.

Bij de start van de opleiding stuurt de begeleider van Edumar via de online omgeving (www.EdumarOnline.nl) een welkomstbericht met uitleg en zijn telefoonnummer.

Het contact met de begeleider is zoals gewend bij Edumar laagdrempelig!

Vaartijdverklaring

Als bewijs dat de kandidaat zestig vaardagen heeft gemaakt tijdens de opleiding moet bij het SAB een vaartijd verklaring worden gehaald.

Eisen examenschip

De praktijktoets wordt afgenomen op een door Edumar beschikbaar gesteld examenschip.

Het examenschip:

- voldoet aan de Standaard S2 eisen, zoals benoemd in artikel 31.03 van de Europese standaard tot vaststelling van de technische voorschriften voor binnenschepen,
- is minimaal 40 meter lang;
- beschikt over een ruimte waarin ten minste de kandidaat, de schipper, de assessor/examinator en een steekproefnemer een inleidend en afsluitend gesprek kunnen voeren;
- beschikt over een stuurhuis waarin ten minste de kandidaat, de schipper, de assessor/examinator en een steekproefnemer tijdens de praktijktoets aanwezig kunnen zijn;
- is tijdens de toetsen exclusief beschikbaar voor de toetsen.

Bij twijfel aan de geschiktheid van het examenschip wordt een schouwing uitgevoerd door een assessor van Edumar, is er dan nog twijfel, dan kan Edumar een schouwing laten uitvoeren door (een delegatie van) de Technische Commissie Schipper en / of het College van Deskundigen Binnenvaart van CCV.

Eisen vaargebied

De praktijktoets wordt afgenomen in een vaargebied, dat wordt voorgesteld door Edumar en vervolgens voorafgaand aan het examen wordt goedgekeurd door CCV.

Het vaargebied:

- bevindt zich in Nederland;
- beschikt over alle eigenschappen om ten minste alle in de toetsmatrijs genoemde onderwerpen te toetsen.

Bij twijfel aan de geschiktheid van het vaargebied wordt er een beslissing genomen door (een delegatie van) de Technische Commissie Schipper en / of het College van Deskundigen Binnenvaart van CCV.

1.2 De praktijktoets

Om toegelaten te worden tot de praktijktoets, dient de kandidaat voldoende vaartijd (90 dagen) en een positieve beoordeling voor de portfolio te hebben.

Gedurende minimaal 4 uur en maximaal 8 uur voert de kandidaat 5 verschillende deeltoetsen uit.

Overzicht deeltoetsen praktijktoets:

Deeltoets 1:	Sturen en varen onder toezicht
Deeltoets 2:	Op commando ankeren
Deeltoets 3:	Meren en ontmeren vanaf het dek
Deeltoets 4:	Zeeklaar maken
Deeltoets 5:	Techniek aan boord
Deeltoets 6:	Veiligheid aan boord

De eindtoets is een praktijkgericht examen. Aan boord van het examenschip worden verschillende onderdelen bevraagd, de kandidaat legt uit en laat zien wat hij beheerst/weet.

Naast het bevragen zijn er ook praktische opdrachten waarbij de kandidaat uitvoert/laat zien en de assessor beoordeelt.

De eindtoets wordt georganiseerd met minimaal vijf en maximaal acht kandidaten. Alle kandidaten worden wel individueel beoordeeld door verschillende assessoren.

De beoordeling vindt plaats op basis van een beoordelingsformulier met beoordelingscriteria per deeltoets. Elk criterium wordt met een voldoende of een onvoldoende beoordeeld.

Uiteindelijk moet 75% van alle criteria per deeltoets voldoende zijn om een voldoende te halen voor de deeltoets. Om te slagen voor de gehele praktijktoets, moet iedere deeltoets worden afgerond met een voldoende.

De assessoren vullen bij elke deeltoets een beoordelingsformulier in. Bij een onvoldoende geeft de beoordelaar altijd een toelichting.

Indien een toetsingscriteria vetgedrukt is, dan betekent dat dit een Knock-out criterium is. Deze moeten in ieder geval voldoende zijn om te kunnen slagen voor een deeltoets.

Aan het einde van de praktijktoets worden de beoordelingsformulieren verzameld en besluiten de assessoren of de kandidaat geslaagd of gezakt is.

Bij de uitslag krijgt de kandidaat een brief mee met verdere uitleg.

1.3 Beoordelingscriteria matroos

BRON: <https://www.cbr.nl/nl/beroepsexamens/binnenvaart/praktijkttoets-matroos.htm>

De vetgedrukte criteria zijn zogenaamde 'knock-out' criteria.

Deeltoets 1: Varen en ankeren onder toezicht

1. Vaart en manoeuvreert gedisciplineerd conform eerder vastgestelde vaarroute waarbij rekening gehouden wordt met kunstwerken.
2. Heeft oog voor plaatselijke omstandigheden en bepaalt aan de hand hiervan zijn positie op de vaarweg.
- 3. Vaart een kort stuk onder toezicht waarbij hij zelf de voortstuwings- en besturingsmiddelen bedient.**
4. Vaart volgens betreffende nautische wet- en regelgeving.
5. Volgt instructies en/of aanwijzingen correct op.
6. Schat plaatselijk risico's in en roept waar nodig hulp in.
7. Herkent in de stuurhut navigatie- en besturingsmiddelen en weet waartoe ze dienen.
8. Herkent in de stuurhut alarm- en controlesystemen en weet waartoe ze dienen.
9. Communiceert op aanwijzing volgens de gespreksdiscipline met andere schepen en de wal.
- 10. Beantwoordt minimaal 75% van de gestelde kennisvragen juist.**

Deeltoets 2: Op commando ankeren

1. Volgt instructies en aanwijzingen correct op en geeft deze waar nodig door aan de dekbemanning.
2. Voert de werkzaamheden bij het ankeren vaardig uit.
- 3. Voert de werkzaamheden bij het ankeren veilig uit, signaleert en meldt onveilige situaties.**
4. Zet de ankerlier klaar voor direct gebruik.
5. Controleert of het anker houdt.
6. Zorgt dat het anker bij het ophalen in ondiep water niet onder de kop komt.
7. Maakt (zo nodig) correct gebruik van portofoon, intercom en / of handgebaren.
8. Weet welke seinvoering en verkeerstekens bij ankeren horen.
9. Schat plaatselijk risico's in en roept waar nodig hulp in.
- 10. Gebruikt persoonlijke beschermingsmiddelen.**
11. Houdt rekening met de veiligheid van zichzelf en van anderen.
- 12. Beantwoordt minimaal 75% van de gestelde kennisvragen juist.**
- 13.**

Deeltoets 3a Ontmeren vanaf het dek

1. Treft de nodige voorbereidingen om het binnenvaartschip op commando vaardig en veilig te kunnen ontmeren.
2. Controleert persoonlijke beschermingsmiddelen voordat hij deze gebruikt.
3. Gebruikt persoonlijke beschermingsmiddelen.
4. Communiceert wanneer hij klaar is om te ontmeren.
5. Maakt de meerdraden in de juiste volgorde op de juiste wijze en behendig los.
6. Houdt bij het losgooien van meerdraden rekening met draaiende voortstuwung en boegschroef.
7. Ontmeert het binnenvaartschip in opdracht van de assessor vaardig (onder tijdsdruk).
8. Ontmeert het binnenvaartschip in opdracht van de assessor veilig en zonder schade.
9. Ruimt het dek, de meerdraden en fendering netjes op na het ontmeren.
- 10. Is bekend met de gevaren en risico's van het werken met trossen en draden.**
11. Stemt werkzaamheden bij het ontmeren af en meldt belangrijke zaken.
12. Gebruikt in de communicatie met betrokkenen vaktermen en de juiste handsignalen.
13. Voert de orders direct en precies uit en geeft waar nodig aanwijzingen door aan de dekbemanning.

Deeltoets 3b: Meren vanaf het dek

1. Treft de nodige voorbereidingen om het binnenvaartschip op commando vaardig en veilig te kunnen afmeren.
2. Controleert persoonlijke beschermingsmiddelen voordat hij deze gebruikt.
- 3. Gebruikt persoonlijke beschermingsmiddelen.**
4. Communiceert naar de assessor wanneer hij klaar is om te afmeren.
5. Maakt de meerdraden (en indien aanwezig de lieren en draadtrommels) in de juiste volgorde op de juiste wijze en behendig vast.
6. Controleert vastgemaakte meerdraden.
7. Meert het binnenvaartschip in opdracht van de assessor vaardig (ondertijdsdruk) af.
8. Meert het binnenvaartschip in opdracht van de assessor veilig (voor zichzelf) en zonder schade af (niet afstoppen op splitdrums).
9. Gebruikt bij het afmeren de voorgeschreven middelen.
- 10. Meert het schip volgens de geldende (veiligheids)voorschriften, wetten en regelgeving af.**
11. Is bekend met de gevaren en risico's van het werken met trossen en draden.
12. Stemt werkzaamheden bij het afmeren af en meldt belangrijke zaken.
13. Gebruikt in de communicatie met betrokkenen vaktermen en de juiste handsignalen.
14. Ruimt het dek netjes op en plaatst de benodigde optische tekens op de juiste wijze.
15. Voert de orders direct en precies uit en geeft waar nodig aanwijzingen door aan de dekbemanning.
- 16. Beantwoordt minimaal 75% van de gestelde kennisvragen juist.**

Deeltoets 4: Reis (zee) klaar maken

1. Controleert zelfstandig van zaken aan boord van het schip:
 - De aanwezigheid;
 - De bereikbaarheid;
 - De waterdichtheid;
 - Het zeevast staan.
2. Controleert, onderhoudt en gebruikt en draagt persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen.
3. Rapporteert welke werkzaamheden er verricht moeten worden om het schip zeeklaar te maken.
4. Ruimt proactief (losse) spullen op die hinderend kunnen zijn bij het betreden van open water.
5. Heeft oog voor de kwaliteit van trossen en draden en rapporteert de stand van zaken aan de schipper.
6. Legt snel en bedreven de juiste knopen.
- 7. Beantwoordt minimaal 75% van de gestelde kennisvragen juist.**

Deeltoets 5: Techniek aan boord

1. Inventariseert de algemene onderhouds- en reparatiewerkzaamheden aan boord van het schip.
2. Kan aangeven welke middelen hij nodig heeft om onderhouds- en reparatiewerkzaamheden uit te voeren.
3. Rapporteert de geïntariseerde onderhouds- en reparatiewerkzaamheden aan de assessor.
- 4. Kan aangeven hoe werkzaamheden veilig, efficiënt, correct en ordelijk uitgevoerd moeten worden en zo nodig welke persoonlijke beschermingsmiddelen en reddingsmiddelen hierbij gebruikt moeten worden.**
5. Weet om te gaan met vrijgekomen afval (zoals verfresten, smeermiddelen, poetslappen, verpakkingsmaterialen, afgewerkte olie) en geeft deze op de juiste wijze af.
6. Gebruikt materialen en middelen op de juiste manier, efficiënt, kostenbewust, veilig, duurzaam en snel.
7. Meldt verbruikte materialen zodat de voorraad/inventaris op peil blijft.
8. Maakt gebruikte materialen en gereedschappen schoon en bergt deze veilig op.
9. Begrijpt en gebruikt vaktermen bij het uitvoeren en bespreking van de werkzaamheden.
10. Signaleert en meldt onveilige situaties/milieuschade.
- 11. Beantwoordt minimaal 75% van de gestelde kennisvragen juist.**

2.1 Hoe wordt ik een erkend leerbedrijf ?

Een bedrijf waarbij een werknemer wordt opgeleid kan een erkenning als 'Erkend leerbedrijf' aanvragen. Deze erkenning wordt in Nederland afgegeven door de Stichting Beroepsonderwijs & bedrijfsleven (SSB).

Deze stichting geeft voor de binnenvaart een erkenning af voor de volgende opleidingen:

- Matroos binnenvaart
- Schipper binnenvaart
- Kapitein binnenvaart

Waar moet een erkend leerbedrijf aan voldoen?

1. Het bedrijf biedt de student een goede en veilige werkplek die aansluit bij de binnenvaart. Daar oefent de kandidaat de werkzaamheden die behoren bij matroos.
2. Het bedrijf heeft een leermeester (meestal de schipper) die de kandidaat aan boord begeleid.
3. Het bedrijf geeft de kandidaat de ruimte om de vaardigheden en kennis aan boord in de praktijk te oefenen en te leren.
4. Het bedrijf is bereid om samen te werken met de opleiding (Edumar) en geeft de benodigde informatie.
5. Het bedrijf gaat akkoord met vermelding van de bedrijfsgegevens op www.stagemarkt.nl de website waar kandidaten een leerplaats (stage of leerbaan) zoeken.

Hoe gaat het in zijn werk?

1. U meldt zich aan op de site van het SBB: <https://www.s-bb.nl/bedrijven/erkenning>
2. U volgt de link naar erkend leerbedrijf worden en de rest wijst zich vanzelf.

Beelmerk erkend leerbedrijf

Erkend leerbedrijf is een titel om trots op te zijn. Sinds 1 augustus 2015 is er één landelijk beeldmerk voor alle erkende leerbedrijven. Het beeldmerk laat zien dat u kandidaten opleidt. Na registratie en erkenning mag u dit logo gebruiken binnen uw bedrijf.

3.1 Kwaliteitscontroles UWV, CRKBO, Certiked en ILenT

Edumar is opgenomen in het scholingsbestand van het UWV Werkbedrijf. Daarnaast is Edumar aangesloten bij Centraal Register Kort Beroepsonderwijs (CRKBO). Sinds juni 2014 is Edumar gecertificeerd volgens het ISO 9001 systeem. Deze certificatie is uitgevoerd door CERTIKED, als onderdeel van de LLOYDS. Sinds 2014 is Edumar ook gecertificeerd door de Inspectie van Leefomgeving en Transport.

Accreditaties en erkenningen

www.werk.nl
www.CRKBO.nl
www.certiked.nl
www.ILenT.nl
www.CBR.nl

ISO 9001

Skil 5
8711 CN Workum
0515 - 541067
06 - 54278606
info@grootvaarbewijs.nl

A-sponsor van
the Blue Road
duurzaam vervoer over water

Bureau Voorlichting Binnenvaart
www.bureauvoorlichtnenvaart.nl

Inspectie Leefomgeving en Transport
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Vanuit al deze organisaties worden strenge eisen gesteld aan de kwaliteit van de geleverde diensten. Voorafgaande aan toelating is Edumar getoetst op een groot aantal criteria:

- zorgvuldigheidsbeginsel
- betrouwbare informatieverstrekking
- het niet schaden van consumenten belangen
- gekwalificeerd personeel
- docentenbegeleiding
- degelijkheid lesmateriaal
- deugdelijke studiebegeleiding
- overzichtelijke studiegidsen
- voldoende aansluitend op de examens
- waarheidsgetrouwe werving en reclame
- openbare klachtenprocedure